

LA CAMPANA DE GRACIA

DONARÁ AL MENOS UNA BATALLADA CADA SENMANA

CADA NÚMERO 5 CÉNTIMS PER TOT ESPANYA

NÚMEROS ATRASSATS: DOBLE PREU

ANTONI LÓPEZ, EDITOR

(Antiga casa I. López Bernagoz)

ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ: LIBRERÍA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MITJ. NÚM. 20, BOTIGA
BARCELONA

PREUS DE SUSCRICCIÓ:
Fora de Barcelona cada trimestre ESPANYA, pessetas 1'50.—EXTRANGER, 2'50.

Del dia

-Jo no veig res. ¿Y vos?
-Jo tampoch. Tot está tapat.

Aquest número ha passat per la censura militar.

Els successos de Barcelona

B serena brevetat, com correspon á la naturalesa de les circumstàncies, aném á posar als nostres lectors al corrent dels successos ocorreguts durant aquests darrers dies. Convé advertir avans, que la informació que ara van á llegar, feia ab arreglo á las instruccions de la censura militar y tenint com únic objectiu el restabliment de la tranquilitat pública y els als interessos de la ciutat, sigué acceptada per acort de la premsa local en una reunió oportunament celebrada pels representants de la majoria dels periódichs de Barcelona.

Dilluns dia 26

Desde primeras horas de la matinada petits grups recorren fàbricas y tallers, invitant al paro general, que diuen ha sigut acordat com á manifestació pacifista.

La invitació es fàcilment secundada y escassos els incidents á que dona lloc la generalisació del paro.

A mitj matí quedan paralitzats la majoria dels treballs, algunes botigas tancades les portes y s'observan numerosos grups, de moment en actitud pacífica, entre 'ls quals s' hi veuen moltes donas que portan llasets blanxs al pit.

Segueixen circulant els tranvías y l'ferlos para dona lloc á incidents y colisións entre 'ls vaguistes, la policia y la guardia civil. Molt sovint se senten disparos y tochs d' atenció, seguits de nous disperos.

Obstruïxint unes vegadas la via, altres desenganyant el trolley, els tranvías son detinguts. Alguns carretges sufreixen desperfectes.

Segons referencias oficials, en las distintas colisións ocorregudas fins á la set de la tarde, han resultat ferits dos guardias civils y set de seguretat al Clot, y dels vaguistes varis ferits y tres morts.

En la colisió que hi ha hagut al passeig de Colón, davant de la Capitanía General, un guardia de seguretat ferit y tres paisans. Al carrer d'Aribau varis paisans ferits. Y al Poble Sec tres paisans ferits y un agent gravissim.

Davant de la gravetat de las circunstàncies, el mitj dia se reunió al Gobern Civil la Junta d' Autoritats. En ella el senyor Ossorio y Gallardo entregó el mando al Capità general, don Lluís de Santiago. Sembla que en la reunió el senyor Ossorio no considerava indispensable la resignació del mando y el president interí de l'Audiència, senyor Enciso, la creya necessaria, prevaleixent al fi aquest últim parer. El senyor Ossorio presentà llavors la dimissió del càrrec de Gobernador civil, encarregantse el senyor Enciso dels assumptos que quedan á la decessió del Gobernador després de la resignació del mando.

Durant el matí y la tarde circularon notícias respecte á successos graves ocorreguts á Tarrasa, ahont va ser incendiad el pont del ferrocarril, y al tractar la Guardia civil d' impedir l' incendi, foren ferits un capitá, un tinent y un guardia.

De Badalona comunicaren qu' estava interceptada la línia férrea y suspesta la circulació de trens.

Encarregat del mando el Capità general, se feu saber al públic per medi del corresponent bando y ab las formalitats d' ordenança.

Aquella tarde varen suspender sa publicació tots els periódichs, que no tornaren á repareixer fins al diumenge cap al tart.

Dimarts dia 27

A Barcelona la nit fou relativament tranquila; pero per més que's cregué que l'paro seria sols per vintiquatre horas, y així semblava haverse acordat per algun núcleus obrers, desde las primeras horas va veure's que la vaga anava á continuar. Dels pobles veïns arribaren notícias confusas, doncs á mitj dia las comunicacions estaven tallades, no quedant expeditas més que las de França.

A Vilanova siguieren tallades las líneas férrea, telegràfica y telefònica. Durant la nit, al Poble Nou va ser incendiad un edifici que ocupavan els pares Maristas.

El matí, una columna d'infanteria, subdividida en seccions, recorregué las Ramblas y l'Paralelo y carrers compresos entre las dues vías, disolguéndose el públic y presència de las forças. En varis carrers transversals siguieren aixecats troços del paviment y s'formaren pilots de pedras per dificultar la marxa, principalment á la caballeria.

En vista de l'actitud del públic y de la situació de la ciutat, el Capità General publicà un bando preventiu que, sense previ avís, se faria foch contra 'ls grups que interceptessin la via pública.

A Gracia, á la entrada del carrer Major, grups de paisans, parapetats en una barricada, se tirotejaren ab forças de caballeria; pero al acudir la infanteria ab dues pessas d'artilleria, els que tirotejavan varen dispersar-se en totas direccions.

A la Central telegràfica y á la telefònica dijeron estar incomunicats, no quedant utilizable més que l'cable.

S' iniciaren nous incendis ab el de la iglesia de Sant Pau y 'l del Colegi dels Pares Escolapis de la Ronda de Sant Antoni.

A mida que la nit va avansant, desde 'ls terrats se veuen surgen nous resplandors de focs, reveladors del incendi d'iglesias y convents.

Algunes Comunitats han abandonat las seves residències, casi totas ellas avans dels incendis, y algunas, les menys, mentre els edificis son incendiats, invitades, en alguns cassos, pels mateixos incendiari.

El tiroteig es continuo, encara que la nit el fa poch efectiu. Las patrullas de caballeria son acollides ab aplausos y aclamacions; pero 'ls incendiari, á la presencia de la forsa procuran fugir, si bé immediatament se refán.

La nit ha sigut verdaderament tràgica. La relació aproximada d'iglesias y convents sinistrats es la següent:

Sant Pere de les Puelles, Sant Cugat, Sant Pau, Santa Madrona, parroquia de Sant Andreu, parroquia del Clot, Gerónimas, Valldonzella, Escolapis de Sant Antoni, Salesians del carrer de Manso, Agonitzans, capella de Marcús, Maristas del Poble Nou, Frares de la Granja, Germans de la Doctrina cristiana de la carretera de Sarrià, Franciscans del carrer de Santaló, Monjas caputxinas del Camp de'n Galvany, convent de Loreto, convent de Sant Miquel del carrer de Rosselló, Monjas Arrepiñadas, Magdalenes, Patíls, Concepcionistas, Sant Felip Neri de Gracia, Beatas del Poblet, Josefinas del Poblet, Franciscans del Poblet, parroquia de Sant Joan de Gracia, Carmelitas de Gracia, Missioners del Sagrat Cor de Maria, Maristas del Camp de'n Grassot, Servas de Maria del carrer de la Universitat, parroquia d'Horta, Damas negras d'Horta, parroquia dels Àngels, Seminari Conciliar y Montesió de la Rambala de Catalunya, aquests tres últims solament en part.

Dimecres dia 28

L'alborejar d'aquest dia es tristíssim. A pesar del esperit de la població, en tots el desenvolupament dels successos ha sigut d'una serenitat admirable, sense que 'l pànic s'arribés á produir ab la intensitat que podia fer suposar lo grave de lo ocorregut: pels carrers apena circula ningú y no s'veuen grups, atenent las indicacions del bando que prohibeix la seva formació.

Las primeras horas del dia, fins á las nou del matí, son d'una calma solemne, apena torbada per algun tiroteig. Després d'aquesta hora, tornan á reproduir 'ls incendis d'alguns centres religiosos que ja havien sigut incendiats.

Les tropas, en lo que poden, acudeixen á evitar aquests incendis, y s'produixeixen freqüents colisións que mantenen l'alarma durant el dia.

El Capità General, senyor Santiago, surt, seguit de numerosa escolta, á recorrer algunes vías, y al Paralelo es objecte d'una agressió que l'escola repeleix y que no té conseqüències.

Aquest dia, per la línia, de França arriba un correu que no era esperat. També arriban forças de diferents punts.

Entre 'ls vehiculat circulen els més extraordinaris rumors que, á pesar de sa gravetat, no conseguiren alterar l'esperit de la població. Las midas de precaució, com registres, cacheos, etc., son acceptades per tots sense protestas.

Al carrer de Pelayo, els agitadors s'apoderan d'una casa desocupada, destinada á Delegació d'Hospita, y desde allí fan alguns disparos.

La nit, encara que agitada, transcorreix sense que la gravetat dels successos augmenti.

Dijous dia 29

La tranquilitat, fins á las nou del matí, es casi completa. El veïnat se dedica á aprovisionar-se, fentlo sense grans dificultats, encara que falta carn fresca y escasseja algun article.

Al matí s'assegura que han cayut en poder dels revoltosos las armes del batalló de Veteranos de la Llibertat.

Des de mitj matí el tiroteig es bastant víu, especialment á la part esquerra del casco antich, á Sant Martí y al Clot. En aquests dos últims punts la batalla ha sigut bastant dura, havent-hi jugat l'artilleria.

Al carrer de Valencia, al incendiar novament el convent de las Concepcionistas, el grup que tractava de conseguirlo es tirotejat per la forsa pública.

Se senten freqüents disparos, fets desde 'ls terrats, en diferents llocs de la població. Se realisen numerosas presons. No's reben periódichs de fora. La correspondencia pública s'envia á Tarragona per mar.

Divendres dia 30

Comença el dia ab tranquilitat. A las dues de la tarda hi ha un nou tiroteig á las Concepcionistas.

De tres á cinc tot sembla haver terminat en el centre de la ciutat y la gent surt al carrer als seus querfers y en busca de notícias y periódichs de fora. Se'n posan á la venda alguns en variis kioscos de la Rambala; pero al poch rato se produxeix alguna alarma y torna á quedar deserta la via pública.

Al carrer de la Universitat y especialment á la plassa de Letamendi, hi ha á las cinc de la tarda un víu tiroteig entre 'ls incendiari que pretenen calçar foch á un petit convent d'allà á la vora y la forsa pública que ho impedeix.

Sense grans dificultats circulen els carros que reparteixen la carn als carnícers. Desde fa dos dies els carrers estan á les foscas per falta de gas. Unicament estan iluminades las que tenen llum elèctrica.

Dissapte dia 31

La nit d'ahir á avuy ha sigut tranquila. El dia s'presenta amb aspecte d'accentuada normalitat.

A les onze del matí els grups han intentat l'assalt d'un convent situat al carrer de Roger de Flor y, segons nota oficial, la guardia civil ha disparat sobre 'l grup, causant sis morts y bon número de ferits y detenint á setze individuos.

La dificultat del dia estriba en ser fetxa de pago de jornals y salariis, y en una reunió celebrada pels principals elements fabrichs va adoptarse l'acord de pagar els seus jornals als obrers que l'últim dia se presentessin al treball.

Aquest acord sembla haver influït en gran manera pera restablir la tranquilitat.

En vista de la que ve observantse, el Capità General publica el següent bando:

«Don Lluís de Santiago Manescau, teniente general de los Ejércitos nacionales y Capitán General de la 4a Región, hago saber:

»Que en vista de iniciarse la tranquilidad, invito á todos los vecinos para que contribuyan á lograrla por completo, procediendo á la apertura de estable-

cimientos de todas classes, teniendo presente tambié que está permitida la circulació por las calles á todas horas, bien entendido que subsiste en absoluto la prohibició de formar grups, los cuales, con arreglo á mi bando anterior, seguirán disolviéndose y castigándose como en aquél se determina. — Luis de Santiago Manescau.—Barcelona 31 de Julio de 1909.»

Circula ja el ferrocarril de Sarrià y's venen pels carrers molts carretges. Els establiments públics començan á obrir las portes. Els cafés estan animats.

Diumenge 1.º d'Agost

La nit ha passat en absoluta calma.

El públic, desde primera hora, ha invadit els carrers y la normalitat sembla definitivament restaberta.

Se veuen per tot arreu molts senyoras, els carretges circulen ab absoluta llibertat, s'ha restaurat la marxa regular dels omnibus y circulen tots els tranvías qualis línies estan en condicions de ferho.

Durant els successos ocorreguts desde l'últim dia 26 fins el 30 hi han hagut:

En l'exèrcit tres morts y vintset ferits.

En els paisans 126 ferits que han ingressat en els hospitals, havent quedat gran número d'ells amagats en les cases particulars pera la seva curació.

El dissapte, dia 31, en el convent emplassat en el carrer de Roger de Flor la guardia civil va disparar sobre un grup de revoltosos qu' estava robant y saquejant un temple, causant-los sis morts y gran número de ferits y detenint, ademés, á deu individuos.

Al cementiri del Sudoest s'hi han enterrat, fins el dia 30, setanta cinch cadavars de paisans.

Notas variadas

S'ha suspès fins á nova ordre l'ingrés de reclutas en caixa á Barcelona y á Martorell.

—A Horta quedé el dissapte restablert l'ordre alterat pels revoltosos, que anaven armats ab carbines y fusells procedents del somatent.

Las tropas, pera conseguirlo, del exèrcit varen tenir un oficial y un soldat ferits y els revoltosos un mort y variis ferits.

—El dissapte sortí de la estació del Nort un tren, protegit per forças del exèrcit, pera fer reparacions á la via, arribant fins á Sabadell.

—El diumenge va marxar á Sabadell, ahont s'havien promogut disturbis, una forta columna, composta d'algunes seccions d'artilleria, infanteria, caballeria, enginyers y guardia civil, pera restablir l'ordre y la normalitat, ab ordres severas en cas de trobar resistència.

—En la nit del dissapte al diumenge varen ser conduïts al castell de Montjuïch 204 presos que's trobaven á les Dressanases.

—A la matinada del 30 ja n'hi havían pujat 182.

—A Manresa regna tranquilitat y l'últim dia varen restablir l'ordre per forças de la guardia civil y l'somatent.

—A Igualada va restablir l'ordre per forças de la guardia civil y l'somatent.

—El canoner Temerario recorre la costa, entre nostre port y Rosas, pera vigilar las poblacions immediates al mar.

—A conseqüència dels successos relatats s'han concentrat en aquesta plassa forças de infanteria dels regiments de Mahó, Aragó, Lealtat, Constitució, Mallorca, Assia y Luchana y dels de caballeria d'Almansa, Alcántara, Castillejos y Treviño. Del regiment 7.º d'enginyers han vingut una companyia de sapadors y un'altra de telegrafs.

Ademés, s'han concentrat en aquesta capital, procedents d'altres regions, uns mil guardias civils.

—El diumenge va arribar á Barcelona, procedent de la primera regió, el regiment de infanteria de Saboya, que's compón d'una dos mil homes.

LA CRISIS FRANCESA

ENTRE á Espanya's balla la dansa que tots els lectors, velis nolis, conciben y de quinas notás, més ó menos estridents, no hi ha qui no 'n tingui las orellas plenas á curull, se desenrotllan á França aconteixements polítics, indubtablement importants, però dels quals no es possible, de moment, calcularne tota la trascendència.

M. Clemenceau, el gran Georges Clemenceau, ha deixat de ser primer ministre, havent passat á substituir-lo des de l'últim dia 23 de Juliol el qui en el seu gabinet desempenyava la cartera de Justicia, M. Aristides Briand.

¿Per què M. Clemenceau ha cayut del poder?

A jutjar per les apariencies, la causa de la seva derrota ha de buscarse en els resultats de l'investigació parlamentaria portada á cap per aclarir lo que hi hagué de cert en els abusos denunciats en l'administració de Marina, especialment en el ram de novas construccions.

Que 'ls abusos existeixen, es veritat; que alguns d'aquests abusos acusan, si no altra cosa pitié, sensible negligència en l'alta direcció d'aquest departament, pel qual tanta sacrifici es fent la nació francesa, també; però es aquél el motiu real de la revolcada suferida á la Càmara per M. Clemenceau y que, quan més menys s'esperava, l'ha obligat á abandonar el silló presidencial?

rialles de tota la concurrencia, que disfrutava ab la serietat cómica del *Xelin* seyent de cúa á terra y fent centinella ab la canya.

El pobre *Xelin* era la jogauna de tots; la quitxalla li estirava la qüa; el més petit li torsava las orellas; la criada el treya á cops d' escombra de la cuya, encare que sols hi anés pera donarse gust al nás. Ningú tenia en compte que'l *Xelin* provechia el rebot de casa, vigilava els interessos del amo y defensava la vida de tots.

Ab tants mimos y ab tantas caricias empipadoras, el *Xelin* va posar mal génit, y un dia al nen mitjà, que li cargolava despietadament la orela, li va pègar una mossada al dit xich. Aixó li va costar una pallissa que'l va tenir baldat vuit días. Un altre dia, empipat de don Marcial, que s'empenyava en ferli marcar el pas, se li va tirar al demunt y el féu caure d' espallasses; segona pallissa y quinze días de jas. Més empipat cada dia, en una altra ocasió va mossegar una pantorrilla al senyor rector, y allavars si que ja va ser ocasió de fixarse en lo dolent que s' havia tornat el *Xelin*, y tota la tertulia va declarar rabiós.

La opinió de l' amo del Mas Blanch, del senyor rector, de don Marcial y de la criada, va tenir la forsa d' un fallo inapelable, y ahir l' amo va carregar ab bala y va fusellar al pobre *Xelin*.

Si'l *Xelin* hagués pogut parlar y defensarse!

JEPH DE JESPUIS

Xim... xim...

¡Están bons!... ¡En la familia no hi ha noveta!... Molt bé: crech qu' en 'quest moment històrich, no's pot desitjar res més.

He despenjat la guitarra y anava ja á llençà un cant, quan un m' ha dit: ¡Hi ha censura!... Y l' he tornada á penjar.

L' Atracció de forasters, que pel cartell busca un tema, iquín un de més llamatíu ne té avuy á mál!... ¡No l's sembla?

Pel bosch hi corran cunills, pel camp hi corran llagostas, per un poble que jo sé no hi corren res més que bolas.

C. GUMÀ

QUINS caprichos més rares té de vegades la sort!

Casi en els precisos moments en que aquí succeïa... lo que tots sabem, a Madrid se celebrava el sorteig de la Loteria y la primera queya á Barcelona.

Se veu que aquella setmana tot havia de caure sobre nostre.

Lo mateix las bolas blanques que las bolas negras.

D' un telegrama:

«En Gasset, propietari d' *El Imparcial*, ha dit...»

¡Alto!

¿No ha sigut ministre aquest senyor?

Doncs lo qu' en Gasset ha de fer es callaré.

Tots els polítichs que desde la Restauració ens han ocupat el poder son poch ó molt responsables del actual estat de coses.

Per lo tant, no tenen cap dret d' enrahonar.

Diu un diari que á tot Espanya han sigut suspen-sas las garantías constitucionals.

No sé qué diable temen aquestes ditzosas garantías.

No deuen estudiar gayre.

¡Sempre las han de suspender!

Cert que les coses van malament, pero á jutjar per les senyas, no hi van per tothom.

En el passat semestre, els accionistas del Banc d' Espanya han cobrat un dividendo de 45 pessetes, lo qual, parlant en plata, representa un 18 per cent anual.

Bonich dividendo, veritat?

Bonich pels que'l cobran.

Perque lo qu' es el país, que al fi y al cap es qui ha de pagarlo, l' ase'm flich si li troba gayre.

Alló que deyam de la crónica de la guerra del Rif ho tindrém de deixar corre. Per ara, á l' hora qu' escribim aquestes ratllas, no podem sapiguer ni lo que passa á la montanya Pelada.

Prou podríam publicar las notícies que corren de boca en boca, pero no estém d' humor per jugar á billar y fer corre bolas.

Preferim fer com els diccionaris baratos y sortir del pas dient.

—Melilla: Véase *Actualidades* d' aquí á un mes.

—Barcelona: Véase la *Historia de Espanya* d' aquí á cent anys.

Durant els successos de la darrera setmana, la Creu Roja de Barcelona s'ha portat admirablement bé.

LA CAMPANA s' complau en dirho públicament, dedicantli aquesta sincera batallada.

El premi que hi havia ofert al qui primer atraves-

sés en aeroplà el canal de la Manxa y que'l francés Blériot va guanyar l' altre diumenge ab la seva atrevida excursió, era de 25,000 franchs.

¡Tira peixet!

Després dirán els sabis que á l' atmósfera no hi ha res més que ayre.

Aquí tenen un mestre que hi ha trobat cinch mil durets.

Mentre en una escola pública de Badajoz s' hi estava donant classe, s'ha enfonsat el sostre, quedant gravement ferides tres ó quatre criatures.

Ab aixó n'hi ha prou pera formarse una idea de com està á Espanya el ram d' instrucció.

Els mestres no cobran.

Els edificis cauen.

Y entre tant, pera arrodonir el quadro, las Corts decretan la ensenyança obligatoria...

¡S' ha vist res més escandalosament divertit?

The Standard, diari de Londres, assegura qu' Espanya té totas las simpatías d' Inglaterra.

Just!

Y Inglaterra, en compensació, té totas las accions de las empreses més productivas d' Espanya.

¡No es aixó, simpàtich *Standard*!

Un home desesperat

Om cada dia, després de pendre'l seu xacolata, don Pau Tranquil va fer baixar la minyona á la botiga del bacallaner.

La bacallanera:

—Diguí al senyoret que avuy tampoch hi ha diaris.

El pobre home ja no va poder resistir més.

—Quatre dias sense llegir! ¿qui es que ho aguenta?... Surt al carrer, desesperat.

Efectivament, de venedors de periódichs, no se'n trobava un ni per medecina.

Sense nort ni guifa, el desditzat llegidor, vinga atravessar carrers y saltar barricadas ab l' orella sempre atenta als crits de *El Noticiero*!.. *El Liberal*.. que no sortien per en lloc.

May se li havia ocorregut llegir els lletrerols industrials de botigas y balecóns, y aquell dia ho hauria fet de bona gana á no ser pel perill de que manten enlayre podia ensopregar ab las escombraries y els adoquins.

Quan passava per vora seu el cobrador d' algú banch ó el mossó d' algún establecimiento d' importància, li venian intencions d' aturarlo y ferli dissimuladament qualsevol pregunta, no pel gust de preguntarli res, sinó pel gust de llegirli las lletres de la gorra ó de las solapas; però al observar que caminava tant escorreguts, no gosava dilshi res y l's deixava passar de llorch.

Al embocar la Rambla, l' home desesperat va llenar-ses damunt del primer kiosco de diaris.

El kiosco estava tancat y barrat.

Més avall veu un grup de gent.

—¿Qué es alló?—pregunta á un xaval que passa.

—Es un bando que acaban de posar.

—Menos mal... Llegírem el bando.

S'apropa á la cantonada, y... correddissas per aquí, piúlas per allá... El bando no l' va poder llegir... per forsa major.

Per fi, se li va ocorre una pensada.

—Entraré al Café Suís,—va dirse—demanaré una truyta á la francesa y, de passada, m' faré portar algunes ilustracions extranjeras atrassades.

Pero, el mossó del Suís, va dir-li:

—Ho sento moltíssim... no l' puch servir... Las ilustracions ens las afanadas algú parroquiá... Si vol llegir l' *Anuari Riera*?

—Vิงa l' *Anuari*!

Y ni l' *Anuari* va poder lograr l' home desesperat, perque un altre home més desesperat qu' ell acabava de demanar y l' estava llegint dugas taules més avall.

Llavoras en Pau Tranquil surt del Suís ab la febre qu' es de suposar y, adalerat, nirviós, s' embranca per carrers y carrerons... Ni un trist prospecte... Ni una guifa-de-ferrocarrils... Ni un bitllet de cinch duros pera poder recrearhi la vista!... L' excitació del nostre heroe era espantosa...

Al arribar al Paralelo, l' home desesperat ensopega ab un amich que camina molt apressuradament.

—Ahónt va tan depressa, senyor Just?

—A casa... á casa corrents... Permétim, no m' entretenga...

—¿Y aixó?

—La cosa está que bufa... ¿Veu aquells homes que passan per allí?... Son de la flamarada...

—Com ho ha conegut?

—Se 'ls liegeix en la cara.

—¿Se 'ls liegeix, díu... Deiximels anar á aconseguir!... Ay, gràcies á Déu que podré llegir alguna cosa!

FRA NOI

ENCARE SON VIUS?

Després de tantas horas de fè l' gandul y el mut, aquesta es la pregunta que, de moment, m' acut:

—Amables llegidores, benévolos llegidors:

—¿Dir que són vius encare?

—Me'n alegra, senyors!

—Me'n alegra, y dispensin si soch poch expressiu, y si, també, m' limito á dirlos que soch viu.

—Me trobo, al anà á escriure, després del espatech, la ploma rovellada y el brut tinter ressech.

Per fer sols dues lletres la tinta haig d' aclarir y s' veu que á tothom passa exacte com á mi.

La tinta prou es clara; pro la escrita... no'n parlém: per ara, aconsollemos ab dir lo que poguem.

Jo, probo de distreure el mal humor que finch, ab aquesta paròdia d' allò del trenta-cinc:

—Per llò l's volts de Sant Jaume del any mil noucent cincs...

Se m' ha acabat la tinta... Y prou! per ara, prou.

PEP LLAUNÉ

CLEMENCEAU-BRIAND

N gran home—Clemenceau ha

En mitj d' espessas matas d' ufana ginestera un bloc calís s' aixeca farrat d' aglomerats;

els cargs y petxines forman grossa filera y 'la peus d' un prehistòric vènhesi ben marcats.

De remot temps el poble sol ferhi allí un tiberi, per creure que les petxies un sànt las ve deixa; per xó en certa diada visitan el misteri els més devots del poble hont la fé hi sol regnar.

Son fòssils neolítichs de la edat terciaria, prò l's prenen per grans joyas deixades per un sànt; sempre troba altre sabi que, somrient, li contesta: Son els pochs punts que calsa l' home en bárbar estat.

F. M.

REPICHES

Delicadesas.

El novillero Dominguín va brindar un toro al embaixador del Marroc.

Aquest, agrablit, li allargá deu duros.

El torero l's refusa ab cert desdeny dihentli que s'estimava més un autògraf que quartos.

Alashoras, l' embaixador li va regalar la firma.

Y el torero va mostrarse d' alló més satisfet...

Y el moro també.

Va llençar-se l' projecte de fer posar pantalons blanxs a la guardia municipal, y l' endemà, ab motiu dels successos de la vaga, els xanxes mateixos cambiavan la gorra blanca d' estiu pel vell ros de diari.

—Cóm es que heu fet aixó?—els deya l' autor del nou figurí.

—Ja veurá usted—responia un d' ells—el blanc aquests días resulta perillós, y no volém que se confundan las espècies.

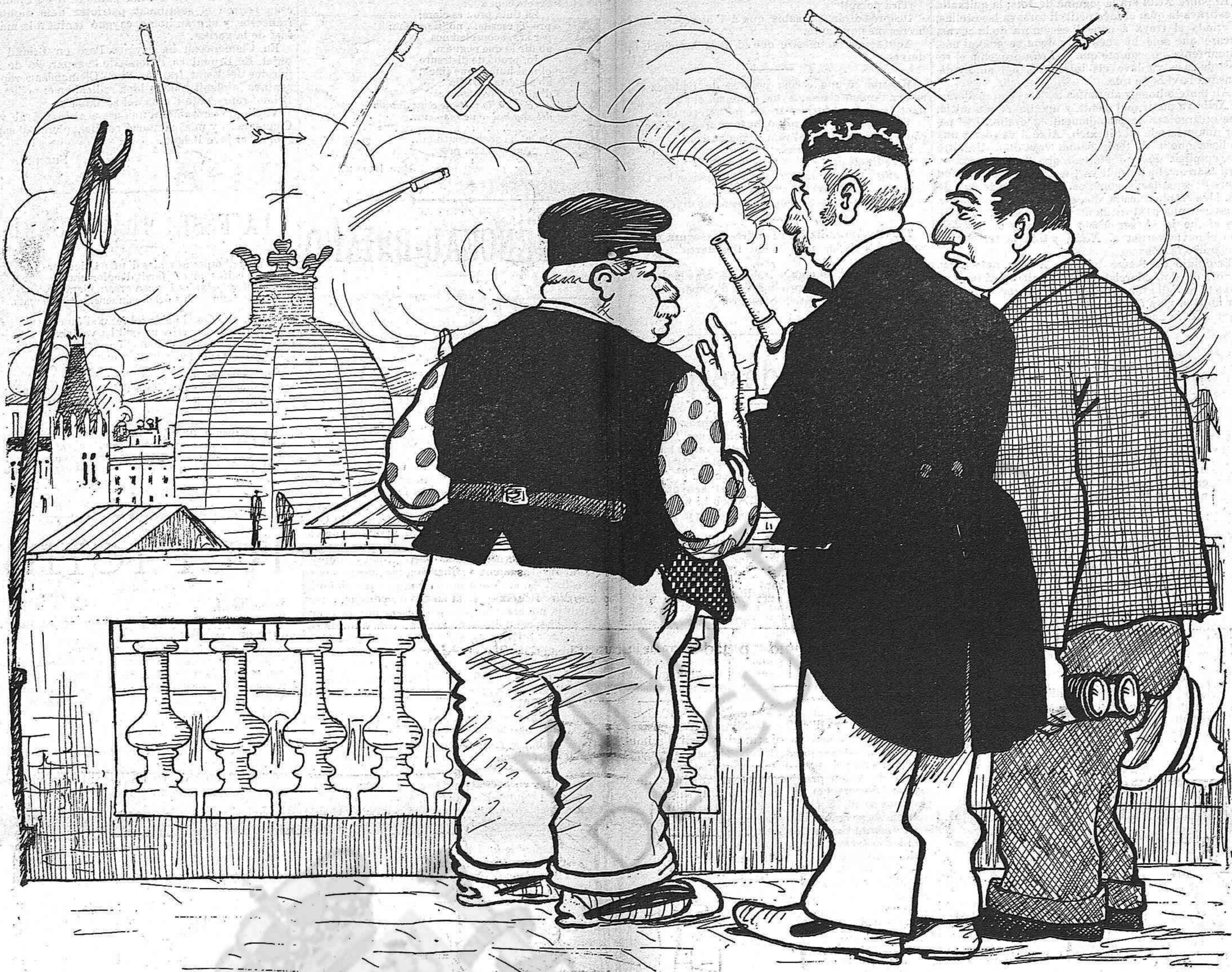
S' han donat escenes pintorescas com la d' un capellá de las aforas que va anar vestit de paisà, ab americaneta y sombrero de palla, á cantar las absoltas á un difunt.

Y s' han donat, també, cassos tràgichs com el de fer pagar una pesseta de un tallet de bacallá que encara no feya un pam.

—¿Cóm es que l' han apujat tant?—preguntava la parroquiana.

—Oh, veurá—responia l' botiguer,—es que ara de bacallans no n' corren gayres.

A dalt del terrat

—Noy, jo no l' entenç aquest pet de piulas.

Gobern Civil de Barcelona, es el subsecretari de la Presidència, don Salvador Canals.

Es lo que devé haver dit en Maura:

—Ja que del Angel no me'n puch refiar, posemhi el Salvador en persona... y salvese quien pueda.

Llegim que don Joaquim Costa prepara un sensacional article contra 'n Lerroux.

Quin modo de perdre 'l temps, el solitari de Graus!

—Ahont s' ha vist may, un espasa que vagí per matar un toro, després que 'l puntillero n' ha passat els tapes?

Y ja es sapigut que, per acabar ab un polítich farsant, no hi ha millor puntillero que 'l seu mateix poble desenganyat.

Diálechs d' aquests días:

—Y, donchs, tuyas ¿per qué has tardat tant de tornar de la Boqueria? pregunta un marit á la seva muller que pesa dotze arrobas.

—Oh, noy; es que un policía curt de vista volia disoldrem.

Una jamona passadora diu á la criada:

—Pepeta ¿qu' es obert el café d' aquí al dessota?

—No, senyora.

—Y el cassino del cantó?

—Tampoch.

—Quina llástima! Tants desitjos que tinch de pendre un soldat.

—Si vol n' hi faré pujar un d' aquests que hi ha abaixa á l' acera.

—Has sentit aquest xiulet?

—Sí. ¿Qué deu sé això que xiula?

—Jo crech que deu ser un cohet.

—Jo crech qu' es alguna piula.

ENDEVINALLAS.

XARADAS

I

Certa menja es ma *primera*
que 's dóna á algun animal,
una negació *segona*,
tercera-dos es un nom d' home
y un animal el *Total*.

PEP SERRADELL

II

Una lletra es la *primera*,
afirmació es la *segona*,
nota musical *tercera*,
prima quarta en la persona
y 'l *total* un nom de dona.

JAUME MARCÉ

III

—Pro, i *Total* sembla que dormis...

ni has caminat una *hu-terra*
—No puch fé més *prima-dos*,
puig vosté, va molt depressa.

ESTORER D' ESPLUGAS
ANAGRAMA

Digué 'n Pau á la *Total*
quan del treball arribá:
—Cóm està, noya, 'l sopá?
—Casi á punt: més tan puntual
avuy, noy, t' has presentat,
qu' amaní 'm falta, xicot,
l' ensiam qu' el tinch en *tot*,
y al moment serà arreglat.

E. GERUBERN

ENDAVINALLA

Tot el meu cos tinch grabat
sens 'ver tingut la verola,
soch rodó y no soch cap bola,
ivejin si es casualitat!
Util só á la humanitat
que inconscient me sacrifica;
el dit dins la boca 'm fica
l' ingrati que de m' s'serveix,
y fent lo que requereix,
qui m' usá l' esquena 'm pica.

PERE CORTACANS (a) Llegidor de LA CAMPANA

TARJETA

PERE SORT

SANS

Formar ab aquestes lletres el títol de una comèdia catalana.

UN FART Y DROPU

GEROGLIFICH

PERE S PI

NILO

P

IX

MIGUEL ROCA

Impremta LA CAMPANA y LA ESQUELLA, carrer
del Olm, número 8

Tinta Ch. Lorilleux y C.

Aspecte del edifici dels Escolapis de Sant Antoni, després de la crema.